

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

A.H.K. van Viegen (PVDD)

(d.d. 12 augustus 2014)

Nummer

2963

Onderwerp

Ontheffingverleningen Flora- en faunawet door Gedeputeerde Staten

Zuid-Holland

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Ontheffing gebruik vangkooien

Op grond van artikel 72 van de Flora- en faunawet zijn in artikel 5 van het Besluit beheer en schadebestrijding dieren middelen aangewezen waarmee dieren kunnen worden gevangen en/of gedood. Uit artikel 5 lid 3 sub a van dit Besluit blijkt dat vangkooien niet mogen worden gebruikt voor het doden of vangen van beschermde inheemse vogelsoorten, zoals de kauw en de zwarte kraai.

Op grond van artikel 68 van de Flora- en faunawet kan in principe worden afgeweken van de genoemde aangewezen middelen, maar deze is strijdig met artikel 9 van de Vogelrichtlijn. In artikel 68, lid 2 is het verboden om een ontheffing te verlenen als deze in strijd is met de Vogelrichtlijn. Op grond van artikel 68 van de Flora- en faunawet heeft ook de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State geoordeeld dat in een wettelijk voorschrift moet zijn bepaald welke dodingsmiddelen zijn toegestaan.¹ En zoals hiervoor vermeld, blijkt juist uit een wettelijk voorschrift dat de vangkooi als vangmiddel niet is toegestaan bij het vangen van vogels. Op grond hiervan hebben Gedeputeerde Staten op 11 juni 2014 een ontheffing geweigerd aan de Wildbeheereenheid Krimpenerwaard (ODH-2014-00180150).

Echter, door Gedeputeerde Staten is de afgelopen jaren wel een groot aantal ontheffingen verleend voor het gebruik van vangkooien bij het vangen van vogels, zoals de kauw en de zwarte kraai:

- 1. 7 maart 2011 (PZH 2011-261875717) aan A.A. van Velzen voor het gebruik van vangkooien om zwarte kraaien en kauwen te vangen (PZH-2011-261875717). De ontheffing is geldig tot het moment dat een onherroepelijke ontheffing is verleend aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland.*

---

¹ http://www.raadvanstate.nl/uitspraken/zoeken-in-uitspraken/tekst-uitspraak.html?id=63396&summary_only=&q=vangkooien

2. 21 maart 2011 (PZH 2011-268209439) aan Wildbeheereenheid Putten voor het gebruik van kastvallen en vangkooien om zwarte kraaien en kauwen te vangen. De ontheffing is geldig tot het moment dat een onherroepelijke ontheffing is verleend aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland.
3. 8 april 2011 (PZH 2011-276699334) aan de Wildbeheereenheid De Aarlanden voor het gebruik van vangkooien om kraaien te vangen. De ontheffing is geldig tot het moment dat een onherroepelijke ontheffing is verleend aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland.
4. 4 mei 2011 (PZH-2011-287375561) aan dhr. van der Geest om Turkse tortels te vangen met vangkooien. De ontheffing is geldig tot het moment dat een onherroepelijke ontheffing is verleend aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland.
5. 24 mei 2011 (PZH 2011-291306497) aan dhr. Pek voor het gebruik van vangkooien om in de gemeente Tienhoven zwarte kraaien te vangen. De ontheffing is geldig tot het moment dat een onherroepelijke ontheffing is verleend aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland.
6. 24 mei 2011 (PZH 2011-291294191) aan de Wildbeheereenheid de Aarlanden voor het gebruik van vangkooien om kauwen te vangen. De ontheffing is geldig tot het moment dat een onherroepelijke ontheffing is verleend aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland.
7. 6 juni 2011 (PZH 2011-292392676) aan dhr. Pek voor het gebruik van vangkooien om in de gemeente Zederik zwarte kraaien te vangen. De ontheffing is geldig tot het moment dat een onherroepelijke ontheffing is verleend aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland.
8. 15 juli 2011 (PZH-2011-297291576) aan de Wildbeheereenheid Gouwe Driehoek voor het gebruik van vangkooien om zwarte kraaien en kauwen te vangen. De ontheffing is geldig tot het moment dat een onherroepelijke ontheffing is verleend aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland.
9. 1 augustus 2011 (PZH 2011-299635245) aan de heer D. Alblas voor het gebruik van vangkooien om kauwen te vangen. De ontheffing is geldig tot het moment dat een onherroepelijke ontheffing is verleend aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland.
10. 26 januari 2012 (PZH 2012-322227729) aan de Wildbeheereenheid Schieland voor het gebruik van vangkooien om zwarte kraaien en kauwen te vangen. De ontheffing is geldig tot 26 januari 2017 (!).
11. 26 januari 2012 (PZH-2012-32229030) aan de Wildbeheereenheid Alblasserwaard-Oost voor het gebruik van vangkooien om zwarte kraaien en kauwen te vangen. De ontheffing is geldig tot 26 januari 2017 (!).
12. 6 april 2012 (PZH-2012-332285907) aan de Wildbeheereenheid Alblasserwaard West voor het gebruik van vangkooien om zwarte kraaien en kauwen te vangen. De ontheffing is geldig tot 6 april 2017 (!),
13. 27 april 2012 (PZH 2012-334990695) aan de jachtcombinatie Portland voor het gebruik van vangkooien om zwarte kraaien en kauwen te vangen. De ontheffing is geldig tot 27 april 2017 (!).
14. 27 april 2012 aan dhr. Horden voor het gebruik van vangkooien om zwarte kraaien en kauwen te vangen. De ontheffing is geldig tot 27 april 2017 (!).
15. 11 mei 2012 (PZH 2012-336703986) aan dhr. A. de Groot voor het gebruik van vangkooien om zwarte kraaien en kauwen te vangen. De ontheffing is geldig tot 11 mei 2017 (!).
16. 10 juli 2012 (PZH 2012-342962205) aan de Wildbeheereenheid Voorne voor het gebruik van vangkooien om zwarte kraaien en kauwen te vangen. De ontheffing is geldig tot 10 juli 2017 (!).

17. 15 oktober 2012 (PZH 2012 -353165450) aan dhr. F.W. de Kieviet voor het gebruik van vangkooien om zwarte kraaien te vangen. De ontheffing is geldig tot 15 oktober 2017 (!).
18. 14 februari 2013 (PZH-2013-369351061) aan de Wildbeheereenheid Krimpenerwaard voor het gebruik van vangkooien om zwarte kraaien en kauwen te vangen. De ontheffing is geldig tot 14 februari 2018 (!).
19. 21 mei 2013 (ODH-2013-2458) aan dhr. G. van Dieren voor het gebruik van vangkooien om zwarte kraaien te vangen. De ontheffing is geldig tot 21 mei 2018 (!).
20. 21 mei 2013 (ODH-2013-2457) aan dhr. W. van Gent voor het gebruik van vangkooien om zwarte kraaien en kauwen te vangen. De ontheffing is geldig tot 21 mei 2018 (!).

Toelichting vragen 4 en 5: ontheffing voor diersoorten

De meeste inheemse in het wild levende diersoorten zijn beschermd. Een ontheffing wordt verleend om inbreuk te maken op de bescherming van specifiek benoemde in het wild levende dieren en dan moet uiteraard worden aangegeven voor welke soort(en) dat geldt en met welke middelen het mag.

In een arrest van 8 juni 2006, C-60/05, WWF Italia e.a., (www.curia.europa.eu), onder verwijzing naar zijn arrest van 7 maart 1996, C-118/94, Associazione Italiana per il WWF e.a., (www.curia.europa.eu) heeft het Hof van Justitie overwogen dat de afwijking van de in de Vogelrichtlijn neergelegde verbodsbepalingen moet voldoen aan nauwkeurig omschreven vormvoorwaarden, die tot doel hebben de afwijkingen tot het strikt noodzakelijke te beperken. Alhoewel artikel 9 van de Vogelrichtlijn een ruime afwijking van de algemene beschermingsregeling toestaat, moet het niettemin een concrete en gerichte toepassing vinden teneinde tegemoet te komen aan nauwkeurige vereisten en specifieke situaties.

De Partij voor de Dieren is dan ook van mening dat ontheffing niet verleend had mogen worden voor niet nader genoemde 'schade veroorzakende dieren'. Naar onze mening moet specifiek worden aangegeven om welke diersoort het gaat. Er zijn door Gedeputeerde Staten ontheffingen verleend op 18 juli 2011 (PZH-2011-297910367) aan dhr. Dunisveld voor 'alle schadeveroorzakende soorten', geldig tot 18 juli 2016 en op 21 juli 2011 (PZH 2011-298860456) en aan A.J. Stam voor 'alle schadeveroorzakende soorten', geldig tot 21 juli 2016.

Toelichting beantwoording door Gedeputeerde Staten.

De Minister heeft bepaald dat de kauw en de zwarte kraai schade aanrichten in heel het land. Daarom zijn de kauw en de zwarte kraai op grond van de Flora- en faunawet geplaatst op de landelijke vrijstellingslijst. Plaatsing op deze lijst impliceert dat de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar komt, dat de kauw en de zwarte kraai in het gehele land belangrijke schade veroorzaken, en dat er geen bevredigende oplossing bestaat ter voorkoming van deze schade buiten bestrijding van de kauw en de zwarte kraai. Toetsing aan deze criteria heeft reeds plaatsgevonden door de Minister. Hierdoor mogen grondgebruikers kauwen en zwarte kraaien doden met de wettelijk toegestane middelen. Het gebruik van het geweer is hierbij alleen toegestaan tussen zonsopkomst en zonsondergang.

1. *Zijn de bovengenoemde 20 ontheffingen voor het vangen van zwarte kraaien en kauwen met vangkooien nog steeds van kracht? Zo nee, wanneer zijn deze ingetrokken? Zo ja, gaat u deze intrekken, omdat dit in strijd is met wettelijke bepalingen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Ja, deze zijn nog van kracht. Wij gaan deze ontheffingen niet intrekken omdat ze naar ons oordeel niet in strijd zijn met de wettelijke bepalingen en wij ook voor het overige geen reden zien voor intrekken. De ontheffingen zijn verleend conform de Flora- en faunawet, die op zijn beurt in lijn is met de Vogelrichtlijn.

2. *Is er een onherroepelijke ontheffing verleend aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland voor het vangen van kauwen en zwarte kraaien met vangkooien? Zo nee, bent u van plan deze alsnog te gaan verlenen? Zo ja, wanneer en gaat u deze ontheffing dan alsnog intrekken, omdat deze in strijd is met wettelijke regels? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Er is momenteel geen onherroepelijke ontheffing verleend aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland en er ligt momenteel ook geen aanvraag voor het vangen van kauwen en zwarte kraaien met vangkooien. Indien wij hier een aanvraag voor ontheffing voor ontvangen, zullen wij deze op zijn merites beoordelen.

3. *Waarom is afgeweken van de wettelijke eis om de om de ontheffing te verlenen aan de Faunabeheereenheid, aangezien er een faunabeheerplan kauwen en zwarte kraaien is, er aangegeven is dat de te verrichten handelingen verricht gaan worden door tussenkomst van de faunabeheereenheid en het gebieden betreft die gelegen zijn in een gebied waarover zich de zorg van een Faunabeheereenheid uitstrekt?*

Antwoord

In de periode dat er ontheffingen zijn afgegeven aan particulieren was er geen faunabeheerplan voor kauwen en zwarte kraaien.

4. *Om welke diersoorten gaat het hier (zie toelichting)?*

Antwoord

In de door u aangegeven ontheffingen wordt verwezen naar diersoorten die zijn opgenomen in de (landelijke) vrijstelling ex artikel 65 -, het aanwijsbesluit ex artikel 67 - en ontheffingen ex artikel 68 van de Flora- en faunawet.

Voor de landelijke vrijstelling betreft het de volgende diersoorten: Canadese gans, houtduif, konijn, kauw, vos en zwarte kraai. Voor het aanwijsbesluit betreft het de volgende diersoorten: beverrat, Indische gans, marterhond, muskusrat, Nijlgans, rosse stekelstaart, gedomesticeerde grauwe gans, gedomesticeerde rotsduif, Amerikaanse nerts, wasbeer en verwilderde kat. Van de laatstgenoemde wordt de mogelijkheid voor het gebruik van het geweer ingetrokken.

Voor de ontheffingen, indien doorgeschreven door de Faunabeheereenheid Zuid-Holland, kunnen het onder andere de volgende diersoorten betreffen: brandgans, grauwe gans, kolgans, smient, knobbelzwaan, meerkoet, ekster, roek en wilde eend.

5. *Bent u bereid om de betreffende 2 genoemde ontheffingen in te trekken en bent u van plan om in het vervolg expliciet de diersoorten waarom het gaat te benoemen? Zo ja, wanneer? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Nee. In de betreffende (landelijke) vrijstelling en het aanwijsbesluit is duidelijk omschreven over welke diersoorten het gaat. In de betreffende ontheffingen die zijn doorgeschreven door de Faunabeheereenheid Zuid-Holland is duidelijk omschreven over welke diersoorten het gaat.

6. *Welke alternatieven ziet u als mogelijkheid ter voorkoming van het doden van kraaien en kauwen en waarom zijn deze niet ingezet?*

Antwoord

In de Handreiking Faunaschade zijn voor kraaiachtigen de volgende preventieve maatregelen genoemd: vogelverschrikkers, vlaggen, ballonnen, nabootsing roofvogels, flietsmolens, camouflagenetten, landbouwvoertuigen, knalapparaat, vogelafweerpistool, elektronische geluidsgolven, kleppermolentjes, angstkreten, schriklint en ritselfolie. Van deze middelen is bekend dat zij slechts een beperkt en/of tijdelijk effect hebben.

Zie verder Toelichting beantwoording door Gedeputeerde Staten.

7. *Artikel 68 lid 5 van de Flora- en faunawet geeft duidelijk aan dat ontheffingen verleend mogen worden voor een periode van ten hoogste 5 jaren. Op 19 november 2013 is een ontheffing verleend voor het onbeperkt doden van konijnen op begraafplaatsen, industrieterreinen, dijken en sportvelden in de gehele provincie voor onbepaalde tijd (ODH 2013-00006885).*

Antwoord

De duur van de looptijd is gerelateerd aan de duur van het faunabeheerplan. Het faunabeheerplan loopt tot en met 31 oktober 2018. De ontheffing is aldus niet in strijd verleend met artikel 68, vijfde lid, van de Flora- en faunawet. Het intrekken van de ontheffing is dus niet aan de orde.

Den Haag, 12 november 2014

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

mw. drs. J.A.M. Hilgersom drs. J. Smit